

2. Norwegian Ecotourism. URL: <http://www.ecotourismnorway.no/activities>.

3. What is ecotourism and its types? Licensee IntechOpen. 2013. URL: <https://www.intechopen.com/chapters/45414>.

4. How Norway is promoting sustainability in tourism. 2019. URL: <https://www.theexplorer.no/stories/tourism/how-norway-is-promoting-sustainability-in-tourism/>.

5. Even in Norway, Innkeepers Have Struggled. Arild Molstad. 2021. URL: <https://www.gstcouncil.org/even-in-norway-innkeepers-have-struggled/>.

Мамчур Вікторія

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

POLEXIT: МОЖЛИВІ НАСЛІДКИ ДЛЯ КРАЇН ЄС ТА УКРАЇНИ

Європейський Союз – це союз, який успішно об'єднує економічні і політичні ресурси країн-членів у їхніх спільних інтересах. ЄС сприяє розвитку країн, а також гарантує їм безпеку та економічну стабільність. Польща є одним із найактивніших членів ЄС, однак якщо вона покине союз це може спричинити так звану «ланцюгову реакцію», що підштовхне інші держави піти за прикладом Польщі. В такому випадку ЄС буде на порозі розпаду, а це насамперед загрожуватиме Європі.

З 2004 року Польща є повноправним членом ЄС, та от через 16 років членства в країні заговорили про можливий вихід із союзу. То в чому ж причина?

Пряма конфронтація назривала давно. Європейські інституції у минулому вже неодноразово називали нелегітимними положення судової реформи у Польщі, в рамках якої правляча партія фактично отримала повний контроль над судовою системою. Несумісною з європейським правом цю реформу неодноразово називав і Суд ЄС. Відповідно, нелегітимним у Брюсселі вважають і Конституційний суд Польщі, оскільки його нинішній склад був сформований під безпосереднім впливом діючої влади і не сприймається як незалежний [1].

З приходом у 2015 році до влади консервативної партії «Право і справедливість» на чолі з Мірославом Качинським починається ряд незгод між урядом та населенням. Саме початок судової реформи вважається стартом для так званої «війни» між Варшавою та столицею ЄС Брюсселем.

Проте, 80% населення є проти виходу Польщі з ЄС. Люди активно виходили на мітинги висловлюючи свою думку. «Польська конституція проти німецької гегемонії», «Гуск атакує польський суверенітет» – такими заголовками майорять провладні ЗМІ Польщі. Це стало реакцією на гострі протести всередині країни. Масові демонстрації під гаслом «Я залишаюся в

ЄС» пройшли не тільки у Варшаві, де на вулиці вийшло близько 100 тис. осіб, але й у більш, ніж 100 містах країни [2].

Вихід Польщі з ЄС може мати негативний вплив на економіку країни, зважаючи на те, що ЄС є основним інвестором країни. Не те, щоб це зруйнувало економіку країни, проте кризу держава переживатиме важко.

З боку ЄС натисків на Польщу є не так вже й багато. Перше до чого може вдатися союз це позбавити країну грошової допомоги в розмірі 55 млрд.€. Мова йде про те, що для подолання наслідків від пандемії COVID-19 ЄС створили спеціальний фонд «Відновлення та Стійкості» на 750млрд.€. В подальшому ці кошти повинні бути розподілені між державами-членами. Польща мала стати одним із найбільших отримувачів допомоги – їй мали виділити 23 млрд.€ у вигляді грантів та ще 32 млрд.€ як дешеві кредити.

Другий натиск який може відбутися закладений в статті 7 договору ЄС у ній сказано, що якщо країна регулярно порушує принципи правової держави у неї можуть відібрати право голосу на самітах та в інституціях ЄС.

На фоні цих подій під питання висувається і саме існування ЄС, мовляв, щоб теперішні дії Польщі не спонукали й інші держави-члени вийти з союзу. Як зазначає відомий експерт із питань міжнародної безпеки Єжи Марек Новаковський: «Нам загрожує не так Polesxit як полвиповзання, тобто Польща буде крок за кроком вислизати з ЄС. Але що це означатиме? А те, що ЄС у сьогоднішніх реаліях почне розпадатися, а якщо ЄС розвалиться то матимемо історично-задокументований факт, союз Німецько-Російський, а для держав розташованих між цими країнами це страшний сон. Не зрозуміло, для чого нам наблизитися до краю прірви...»[3].

ЄС вважають гарантом безпеки для всієї Європи, однак експерти не допускають виходу Польщі з ЄС, вони говорять про можливість ізоляції Польщі в ЄС. Тим паче, уряд країни запевняє, що не хоче виходити з ЄС, а лише захищає права країни.

А от чим вихід Польщі загрожує Україні? Річ у тім, що саме Польща є «адвокатом» України у Європейському Союзі. Політолог-міжнародник Олександр Юсупов зазначив, що в цілому саме Варшава є головним партнером Києва в Євросоюзі, і тому поглиблення вже дуже серйозних розбіжностей між Польщею та Брюсселем опосередковано б'ють по Києву та його можливостям щодо впливу на різні рішення ЄС. «Починаючи з питань у сфері євроінтеграції України й закінчуючи болючою темою санкцій проти Росії», – наголошує експерт [4].

Перелік використаних джерел:

1. Польща на шляху виходу з ЄС. URL: <https://www.dw.com/uk/polshcha-na-shliakhu-vykhodu-z-yevrosoiuzu/a-59451048>
2. Крок до виходу Польщі з ЄС: як скандальне судове рішення розколело країну. Європейська правда. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2021/10/12/7128902/>

3. POLEXIT: Польща піде з Євросоюзу. URL: <https://www.5.ua/amp/svit/polexit-polshcha-pide-z-yevrosoiuzu-259424.html>

4. Конфлікт Польщі та Євросоюзу: чим він загрожує Україні і чи загрожує?. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3331231-konflikt-polsi-ta-yevrosouzu-cim-vin-zagrozuie-ukraini-i-ci-zagrozuie.html>

Масна Ольга

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ПОЛІТИКА РОЗВИТКУ «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ» КРАЇН ЄС

Зелена економіка – це економіка, яка спрямована на зменшення екологічних ризиків та екологічного дефіциту, і яка спрямована на сталий розвиток без погіршення стану навколишнього середовища. Вона тісно пов'язана з екологічною економікою, але має більш політично прикладну спрямованість.

Зміна клімату та погіршення стану навколишнього середовища є екзистенційною загрозою для Європи та світу. Щоб подолати ці виклики, у 2020 році була затверджена Європейська зелена угода, яка має на меті перетворити ЄС на сучасну, ресурсоефективну та конкурентоспроможну економіку.

Зелена угода Європейського Союзу є основною новою стратегією зростання ЄС для переходу економіки ЄС до сталої економічної моделі. Головна мета Зеленої угоди ЄС полягає в тому, щоб ЄС став першим кліматично нейтральним континентом до 2050 року, що приведе до чистішого довкілля, доступнішої енергії, нових робочих місць та покращення якості життя в цілому [1].

Європейська зелена угода представляє дорожню карту для того, щоб зробити економіку ЄС стійкою, перетворивши кліматичні та екологічні проблеми на можливості в усіх сферах політики та зробивши перехід справедливим та інклюзивним для всіх. Європейська зелена угода має на меті підвищити ефективне використання ресурсів шляхом переходу до чистої циркулярної економіки та зупинення зміни клімату, повернення біорізноманіття та зменшення забруднення. У ній окреслено необхідні інвестиції та доступні інструменти фінансування, а також пояснюється, як забезпечити справедливий та інклюзивний перехід. Європейська зелена угода охоплює всі сектори економіки, зокрема транспорт, енергетику, сільське господарство, будівництво та промисловість, такі як сталь, цемент, ІКТ, текстиль та хімічна промисловість.

Європейська зелена угода містить план дій для підвищення ефективності використання ресурсів та охоплює різні сфери політики (рис. 1).

Європейська зелена угода покращить добробут і здоров'я громадян і майбутніх поколінь, забезпечуючи нижче наведені компоненти (рис. 2).